

హవా మహల్లు!

వ్యాఖ్యానం

ఇది గూడ అకుబర్ - బీరుబల్ కథనేనుల్లా! ఒకసారి మాపటిలి బువ్వదిన్నింక బంగ్లమీద గూసాని.. అకుబర్ - బీరుబల్ మాట్లాడుకో వట్టిండు. ఆ మాటలల్ల హవా మహల్లు (గాలి బంగ్లలు) ముచ్చట అచ్చింది. ఎంటనే.. "గాలి బంగ్లంటే ఎట్టుంటయి? అవ్వి గట్టనీకి ఎంతైతది?" అంట అడిగిండు అకుబర్. దానికి బీరుబల్.. "హుజూర్! అవి గట్టుడు అందరితోని గాదు. కట్టినా.. అంత అగ్గవల గాదు!" అంట చెప్పిండు. ఇచ్చిత్రం అనిపిచ్చి. అకుబర్ ఎంటనే.. "నాకు గాలిమేడలు సూడానిని కాయిషుగున్నది. ఎంత కర్చు అయినా.. ఎన్నముందాడకు. జల్దిన పని ఘరూ చేయించు!" అంట ఘర్నానేశిండు. ఇంక అన్నడు గదా!.. "ఒకటి రెండంత్రాలు గాదు.. ఎన్ని అంత్రాలు గట్టినై.. అన్ని గట్టు! నీ పేరు, నాపేరు నిలిశిపోవాలి!" అంట చెప్పిండు అకుబర్. ఆ దినం కెల్లి బీరుబల్ కచేరికి అచ్చుడులేదు. ఆరం పది దినాలైంది. బీరుబల్ ఎందుకు అత్తలేడో అర్చుకోమ్మని చెప్పిండు అకుబర్. "పనోల్ల కోసం తిరుగుతున్న! ఆళ్ల దొరుకంగనే అచ్చి పాదుషాను కలుస్త! అంట చెప్పి పంపిండు బీరుబల్. పదిగనొద్దులకు కచేరికి ఒకాయిసెను తోల్కొని అచ్చిండు బీరుబల్. "నీ గాలి బంగ్లలు గట్టుడు ఏడిదాక అచ్చింది?" అంట అడిగిండు అకుబర్. "హుజూర్! గండుకే ఈసెను తీసుచ్చిన. మీరు కొంచెసిప్పు నిమ్మలంగంటే.. గాలి బంగ్లను సూడమ్మ" అన్నడు బీరుబల్. "అన్నట్టు చెప్పుడు మరిశిన.. మన రాజ్యంల గాలి బంగ్లలు గట్టుట్ట ఈసెను మించిన సిపాయి లేదు!" అని మల్ల చెప్పిండు. "నువ్వు మస్సు పనిమంతునివని బీరుబల్ చెప్పండంటి.. నువ్వు మామూలోనివి గానట్ట! నీ పేరేంది? ఉరేంది? ఏమేం చేత్తో చెప్ప!" అన్నడు అకుబర్. దాని కాయిసె అంగి అంగి సలూ జేసి.. "హుజూర్! నా గురించి ఏమేం చెప్పాలి? ఎన్ని చెప్పాలి!? చెప్పుకొంటి తెల్లది. చెప్పితే ఒడువది. నాది పెద్ద కత. మా అవ్వా - నాయిసకు లేకున్నా.. కోట్లు కర్చు వెట్టి నన్ను పెంచిండు. ఇల్లు జాగ లేకున్నా.. మేడల్ల ఉంచిండు. మా ఊరికి మస్సుమంది పయిల్లాన్న అద్దరు. ఏడేండ్లప్పుడే అల్లందర్ని ఓడిచ్చిన! అంబాడేటప్పుడే.. కుస్తీ వట్టుడు నేర్చిన. నా పేరు చెప్తే గజదొంగలు ఉచ్చవోసుకుంటరు. ఇవ్వాళ మిమ్ముల్ని ఖుషీ చేసి.. చిన్న జాగీరు దీసుకుందమని అచ్చిన. ఆ జాగీరుతోని ఇంకొన్ని జాగీర్లు జమ జేసుకొని రాజు నైత. రాజుసైసంక అల్లనిల్లను గలుపుకొని, మారాజునైత.. అతిన్న పాదుషానైత!" అంట ఇంకేదో జెప్పవోయిండు. ఎంటనే అకు బర్.. "చలే ఆపు! ఏదేందో అనాప సునాప ఒర్రుతున్నవే! ఉత్త దేడ్ దిమూకొగావి. నువ్వేం గాలి బంగ్లలు కడుతవు!? బీరుబల్.. గీన్నెండుకు దెచ్చినవు? గీడేం గాలి బంగ్లలు కడుతడు?" అంట కోపానికచ్చిండు. గప్పుడు బీరుబల్.. "మాఫ్ కర్నా హుజూర్! గాలి బంగ్లలు, హవా మహల్లు కట్టుడంటే.. గీ తుపాకి రాముని ముచ్చటే!" అంట అనేటాల్లకు.. అసలు ముచ్చట దెలిశి, అందరు నవ్విండు.

... పత్తిపాక మోహన్

మీకు తెలుసా?

- వింత కాదు.. విడ్డూరం కాదు! అయినా అది వస్తే మాత్రం నోరు తెరుస్తారు? - ఆవులింత
- అందరిలో చిన్నోడు. పెళ్లికి మాత్రం పెద్దోడు? - చిటికెన వేలు
- సంతలన్నీ తిరుగు తాడు. సమానంగా పంచుతాడు? - త్రాసు

మన భాష తెలుగు. అందరూ ఈ భాషలోనే సంభాషించుకుంటాం. అలాగే, ఒక్కో రాష్ట్రంలో ఒక్కో ప్రధాన భాష మాట్లాడుతారు. అయితే, తుర్కీయేలోని కుష్కోయ్ అనే గ్రామ ప్రజలు మాత్రం.. ఈలలతోనే మాట్లాడుకుంటారు. 'కుష్కోయ్' అంటే పక్షుల భాష అని అర్థం. ఇక్కడి ప్రజలు 400 ఏండ్లుగా ఈల భాష (విజిల్ లాంగ్వేజ్)లోనే సంభాషించుకుంటున్నారు. అంతేకాదు.. యునెస్కో దీన్ని భాషగా అంగీకరించింది. వారసత్వ సంపదగానూ గుర్తించింది.

మంచిమాట

విజయమే జీవితం కాదు! ఓడిపోవడం అంటే.. అన్నీ కోల్పోవడం అసలే కాదు! గెలుపోటముల్ని సమానంగా స్వీకరించడమే జీవితం!

పద్యం - భావం

పురికిని బ్రాణము కోమటి వరికిని బ్రాణంబు నీరు వసుమతిలోనం గరికిని బ్రాణము తొండము సిరికిని బ్రాణమ్ము మగువ సిద్ధము సుమతి!

తాత్పర్యం : ఈ లోకంలో ఊళ్లు, పట్టణాలకు వ్యాపారులే ఆధారం. వరిచేసుకు నీరే ఆధారం. ఏనుగుకు తొండం.. సంపదకు స్త్రీ ఆధారం. ఈ విషయాలను ఎల్లప్పుడూ గుర్తించి మెలగాలి అని భావం.

